

časopis

ZEMĚDĚLSKÁ PÔDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

BŘEZEN 2015
77. ROČNÍK

NOVÁ KONCEPCE VZDĚLÁVÁNÍ
MENDELOVA UNIVERZITA NABÍZÍ
POŽIADAVKA PRAXE
„O NAJLEPŠÍ BRATISLAVSKÝ ROŽOK“
POZVÁNKY NA SOUTĚŽE
HISTORIE ZEMĚDĚLSTVÍ A KAREL VELIKÝ
ŘEMESLA V LYSÉ NAD LABEM

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Obsah

Contents

	„Pravou cenu dobrého učitele poznáme v odstupu časovém“ K Mezinárodnímu dni učitelů	3		“The real quality of a good teacher may be recognised within delay of time“ To World Teachers' Day	3
	Nová Koncepce vzdělávání Ministerstva zemědělství na období 2015 až 2020	5		New Concept for education within the Ministry of Agriculture for period 2015 to 2020	5
	Letos uplyne 120 let od založení zemědělské školy v Benešově	6		This year marks 120 years since establishment of the Agriculture School in Benešov	6
	Ochrana životního prostředí je důležitá pro téměř všechny Evropany	8		Protection of environment is important for almost all of Europeans	8
	Nepripravujú sa iba v triedach ..., a to je požiadavka praxe	9		Students don't do learning activities only in their classes..., and it is requirement of practice	9
	Zajímavá konference pro poučení i zábavu „Globální společnost. Regionální zájem“	10		Remarkable conference that educates and entertains “Global society. Regional interest”	10
	Žiačky Strednej odbornej školy Pod Bánošom v Banskej Bystrici opäť bodovali	11		Female students of the Vocational School Pod Bánošom in Banská Bystrica scored again	11
	Mendelova univerzita nabízí bakalářské a magisterské programy pro praxi	12		Mendel University offers bachelors and masters programmes for practice	12
	Pozvánka na Zemědělskou olympiádu žáků středních škol	15		Invitation to the Agriculture Olympics for students of secondary schools	15
	Pozvánka žáků oboru Agropodnikání na celostátní soutěž	15		Invitation of Agribusiness students to national competition	15
	Výstava Řemesla 2015 v Lysé nad Labem	16		Craft Exhibition 2015 in Lysá nad Labem	16
	Výstavy a veletrhy, duben 2015	18		Exhibitions and trade fairs in April 2015	18
	Historie zemědělství a Karel Veliký	20		History of agriculture and Charlemagne	20
	Z cesty k vrcholné vědecké zemědělské instituci u nás III. část Česká akademie zemědělských věd	22		Notes from the road to top agricultural scientific institution in the country Part III Czech academy of agricultural sciences	22

Časopis vychází jednou za měsíc podle školního roku; číslo 7, ročník 77, vyšlo v březnu 2015

Časopis vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 1453/75, 120 00 Praha 2, tel.: +420 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz
spolupracuje s Agroiústutem Nitra, štátny podnik, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: +421 377 721 802, e-mail: Zuzana.Horvathova@agroinstitut.sk
www.zemedelskaskola.cz

„Pravou cenu dobrého učitele poznáme v odstupu časovém“

„... Zemědělský učitel má povahou své vědy stále přímý styk s božskou přírodou. Blahodárný tento styk oživuje práci jeho a činí ji radostnější... Zemědělský učitel, máje morální povinnost přispěti mimoškolní práci k dalšímu rozvoji našeho zemědělství, bývá tak přizpůsoben k mnohostranné činnosti a zůstává v přímé souvislosti s životem. A život nedovede nehybně ustrnouti, ale ustavičně víří a přináší stále nové a nové podněty, že není možno pedanticky utkvíti při práci tak různorodé... Jest opravdu duševním požítkem pozorovati svědomitého a dovedného učitele, který s láskou se věnuje svému povolání, učí a vychovává nadějnou mládež a to nikoli z řemeslné povinnosti a z obavy před následky své nedbalosti, ale z přesvědčení, že pracuje pro věc dobrou a krásnou a slouží lepšímu národnímu životu...“

A. Stach, 1922

„... Svědomitý učitel jest druhým otcem, v jeho ruku spočívá budoucnost mládeže jemu svěřené a zasluhuje při svém díle nejhorlivější podpory a uznání všech příslušných činitelů. Největšího a nejtěžšího hříchu netoliko na mládeži, ale také na svém národě, jehož kvetoucí nadějí jest dospívající mládež, dopouští se však učitel, který své vznešené povinnosti svědomitě nekoná...“

K. Adámek, 1905

„... co by byla platna sebekrásnější budova a co nejdokonalejší vypravení, kdyby v ní nevládl duch svědomitého a snaživého učitele, který jest si stále vědom toho, že absolventi této školy mají býti nejen průkopníky zemědělského pokroku, ale také lidmi ušlechtilého srdce a pevných charakterů i statečnými obránci práv a zájmů nejen svého stavu, ale i celého národa. Svědomitý učitel musí míti stále na zřeteli velikou svou zodpovědnost k rodičům, jichž syny vychovává, neboť jest druhým otcem a vychovatelem. Konečně musí být pamětliv i toho, že jeho poslání není omezeno jen na vyučování ve škole, ale že tato škola a její učitelstvo má býti ohniskem všeho kulturního a hospodářského snažení na okrese a v okolí, že má býti poradnou všemu rolnictvu, majákem, ozařujícím našemu rolnictvu cestu stálého pokroku ve výrobě zemědělské...“

M. Michálek, 1923

„... za chybu, která při výběru učitelské síly byla učiněna, jest za-
časté pykati celým generacím žactva. Dobrý učitel i při nedokonalé organizaci školy a špatném materiálu může velmi mnoho vykonati, kdežto vady učitele špatného ani nejlépe vypravená a zorganizovaná škola nemůže plně vyvážit...“

E. Reich, 1924

„... Moudrost je spojení pravdy, dobra a krásna; pravdu odhalovat, dobro konat a krásno pěstovat jest povinností každého člověka a učitele zvlášť...“

M. Bezděk, 1923

„... Je-li důležité, zda počet škol stačí potřebě, jest neméně významno, jak jsou vypraveny, ale dobré jméno jejich tvoří – a po případe i poškozují – jejich učitelé. Na nich spočívá zdar vyučování, oni hnětou z tvárných duší mládeže budoucí charaktery anebo i povahy slabé. Jak těžká a zodpovědná jest volba učitele! Ne každý dobrý odborník jest dobrým učitelem. Jest proto nezbytno, aby každý, kdo se chce stát učitelem, dobře uvážil a také zkusil, stačí-li ke zodpovědnému úřadu tomu jeho schopnosti a síly, a aby povolaným orgánům byla dána možnost přesvědčiti se o způsobilosti kandidátově. Zodpovědnosti poslání učitelova musí býti úměrno jeho vzdělání...“

F. Kubec, 1918

„... Příteli, učitelská práce je trnitá a nehledáte-li jenom v tomto povolání chleba a jdete-li pracovat také z idealismu, máte jako zemědělský učitel široké pole působnosti a mohu Vám to vřele doporučit...“

B. Erben, 1931

„... Vyučovacímu způsobu nelze se naučiti z knih. Je tu třeba stále býti v učení u velmistra života, sledovati dosažené výsledky, hledati nové cesty. Ale přes to přese všechno nedopracuje se ani nejhorlivější učitel úplné dokonalosti, neboť když toho třeba nejméně očekáváme, vysměje se náhoda všem didaktickým pravidlům lopotně osvojeným...“

Z. Kobza, 1924

„... Mládí je kvas, není to ještě vyzrálé ušlechtilé víno, má však také nesporné klady: čistou víru, nadšení a horoucí lásku. Mládí často chybí, jako jsme chybovali i my, když i naše mládí rašilo, kvasilo a hořelo. Bouřný jeho tok usměrnili naši staří obětaví učitelé; teprve ve starších letech jsme chápali a dobře jsme si uvědomili, že nemůžeme být po celý život dosti vděční těmto našim ideálním dobrodincům...“

S. Zelenka, 1936

„... I když působí osobnost učitelova silně na žáka, pozná tento přece jen pravou cenu dobrého učitele v odstupu časovém. A tak ti učitelé, kteří byli přísní, kteří byli často žákům nepohodlní, zůstávají přece jen nejlepšími učiteli. - Ukážou mladého člověka pro život v lidském kolektivu, učí ho svědomitostí a odpovědností. Síla příkladu nepůsobí snad nikdy mocněji, než síla svědomitého, odpovědného a při tom laskavě přísného učitele...“

A. Štulíková, 1937

Ze životopisu Miloše Burky, od roku 1932 profesora Zemské vyšší hospodářské školy v Chrudimi (na téměř 30 let).

Stačily tři měsíce a bylo rozhodnuto

Od útlého mládí lákala výborného studenta Miloše Burku hra na housle, toužil i po komponování. Vyjednal si proto také hodiny u místního hudebního skladatele, jehož doporučení na konci gymnaziálních studií znělo jednoznačně: konservatoř nebo AMU. Nestalo se!

Proč se tedy nevěnoval studiu hudby, ale biologii? Vysvětlení je následující: „V sextě onemocněl náš profesor přírodopisu zápallem plic a měl proto poslední tři měsíce zdravotní dovolenou. Tehdy byla v sextě zoologie. Náš profesor přednášel předtím velmi málokdy a pak ještě velmi ospale, bez zájmu, nic na tabuli nenakreslil, anebo dal prostě některému žákovi z učebnice číst nahlas 2–3 stránky místo výkladu, a když do konce hodiny zbýval ještě čas, tedy dal tutéž partii číst znovu jinému žákovi. Přirozeně, takovýto postup učitele nevedl ani studenty k přílišnému zájmu o tento předmět. A nyní místo onemocnělého našeho profesora nastoupil za něj ředitel střední hospodářské školy PhDr. Hušek. Hned první hodinu nás zcela zaujal. Dodneška ho vidím, jak nám na tabuli kreslil barevnými křídami anatomii raka a jak nesmírně poutavě přednášel. Byl jsem přímo fascinován! Přišel jsem domů, našel si IV. díl šestisvazkového velkého vydání Brehmův život zvířat, vydaného nakladatelstvím J. Otty, který tatínek, sám velký milovník zvířat, před lety odebíral a dal svázat do původních krásných desek, a nastudoval jsem 14 stran o rakovi, kromě textu v učebnici

a nákresu ředitele Huška. Příští hodinu při opakování jsem se dychtivě hlásil, byl jsem vyvolán a spustil a mluvil a mluvil, až mě Dr. Hušek přerušil otázkou: Z čeho to máte? Prosím, z Brehma. A proč to studujete? Prosím, baví mě to!“

Samozřejmě výborná známka v notesu ředitele Huška těšila podstatně víc, než ty dřívější, třeba také pěkné, ale zaznamenané ve zcela jiné atmosféře! Po prázdninách se „kmenový“ profesor vrátil a únavné, fádní hodiny bez kreslení pokračovaly. Stačily tedy tři měsíce v sextě, aby suplent Dr. Hušek přivedl maturanta k definitivnímu rozhodnutí o své životní profesní orientaci – ke studiu profesury biologie! A nelitoval, byla to cesta „velmi dobrým směrem“!

Miloš Burka zanechal nejen výrazné stopy ve „své“ škole, ale ovlivňoval několik desetiletí výuku biologie na celostátní úrovni. Bez něho se neobešla tvorba osnov biologie pro všechny typy zemědělských škol...

Celý příspěvek najdete na <http://www.zemedelskaskola.cz> ročník 2013–14, číslo 6

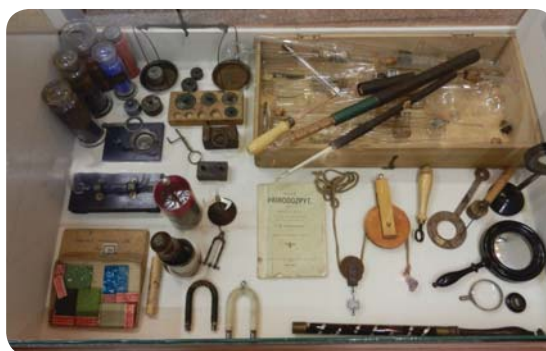
Myšlienky J. A. Komenského

„Výchova je to najdôležitejšie na svete. Vzdelávať sa máme prakticky od narodenia až po smrť.“

„Zanedbávanie výchovy je skazou ľudí, rodín, ríš a celého sveta.“

„Naši učitelia nesmú byť podobní stípom pri ceste, ktoré len ukazujú, kadiaľ ísť, ale sami nejdú.“

PRUŠČO, školský časopis Strednej odbornej školy Pruské ❀

Nová Koncepce vzdělávání Ministerstva zemědělství na období 2015 až 2020

Ministerstvo zemědělství České republiky koncem roku 2014 přijalo svoji koncepci vzdělávání po dlouhé přípravě a v návaznosti na související rezortní a evropské materiály.

K rezortním a evropským materiálům patří zejména „Strategie celoživotního učení ČR“ jako základní dokument pro ostatní průřezové a dílčí koncepce a politiky v této oblasti (schválená vládou ČR v r. 2007), dále „Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020“, „Nová opatření na podporu odborného vzdělávání“ (materiál MŠMT schválený vládou ČR v r. 2013), „Program rozvoje venkova v období 2014–2020 (schválený vládou ČR v r. 2014) a rovněž materiál „Evropa 2020“, kde je popsána strategie EU, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout nového růstu, a další.

V Koncepci vzdělávání Ministerstva zemědělství na období 2015 až 2020 (Koncepce) jsou cíle stanoveny především tak, aby reagovaly na současnou hospodářskou situaci v oblasti zemědělství. Stěžejní prioritou Ministerstva zemědělství je zajištění udržitelnosti zemědělství a posílení jeho konkurenceschopnosti. Klíčovým faktorem jak toho dosáhnout je kvalifikovaná pracovní síla, která zajistí efektivní využití moderních technologií při snížení výrobních nákladů, zvyšující se kvalitě produktů a maximální možné eliminaci vlivu přírodních faktorů negativně ovlivňujících zemědělskou produkci. Koncepce podporuje uvedenou prioritu a přispívá k budování Zemědělského znalostního a inovačního systému.

Koncepce stanovila 7 hlavních cílů a 13 vedlejších cílů, **hlavními cíly v období 2015–2020 v oblasti vzdělávání** je:

1. Další odborné vzdělávání
2. Mimoškolní vzdělávání dětí a mládeže
3. Transfer poznatků z oblasti vědy a výzkumu do praxe
4. Optimalizace počtů a zvýšení kvality absolventů škol

Oblast dalšího vzdělávání je velmi důležitou oblastí vzhledem k charakteru rezortních činností. S velmi rozsáhlou a často se obměňující legislativou musí být podnikatelé a pracovníci v rezortu včas a vhodnými formami seznámeni.

Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji a menšímu zájmu o studium zemědělských oborů ze strany žáků se projevuje nedostatek zaměstnanců některých rezortních profesí. Proto lze očekávat zvýšené požadavky na oblast dalšího vzdělávání v souvislosti s potřebou změny nebo doplnění kvalifikace zaměstnanců nebo uchazečů o zaměstnání.

V rámci mimoškolního vzdělávání se koncepce zaměřuje na vzdělávání dětí a mládeže i volnočasové aktivity za účelem

vytváření pozitivního vztahu dětí k přírodě (včetně zdravého životního stylu a tvorby vztahu k trvalé udržitelnosti života na venkově) a zároveň na výběr povolání s rezortním zaměřením.

Důležitým cílem Koncepce je **transfer poznatků z oblasti vědy a výzkumu do praxe**. Tento cíl předpokládá využití odborných školení a seminářů, odborných exkurzí, odborných stáží a praktických tréninků, burzy výstupů výzkumu k zavádění nových poznatků. Důležitou podmínkou je využití informačního zázemí, které je k dispozici ve výzkumných institucích, rovněž všech dostupných informačních zdrojů a informačního zázemí ÚZEI. Obecně lze říci, že při realizaci tohoto cíle je ještě mnoho rezerv především v přímém přenosu poznatků výzkumu do praxe. Nezbytné je rovněž zlepšit využití výsledků výzkumu při výuce především na středních školách.

Optimalizace počtů a zvýšení kvality absolventů škol je nezbytným předpokladem pro zajištění dostatečného počtu kvalitních odborníků pro praxi. Předběžné analýzy ukazují, že počty absolventů rezortních oborů, nastupujících do praxe, nepostačí k náhradě přirozeného úbytku pracovních sil v rezortu. Tuto problematiku je nezbytné pečlivě sledovat, provést kvalitní analýzu vzdělávacích potřeb a na základě analýzy přispět k souladu školského systému s požadavky trhu práce co do kvantity a kvality a současně budovat kvalitní systém dalšího vzdělávání, tedy vzdělávání dospělých. Je rovněž nezbytné více spolupracovat se zaměstnavateli, kraji, ministerstvem školství, nestátními neziskovými organizacemi. Pro získání dostatečného počtu žáků středních škol má velký význam i oblast kariérního poradenství především na základních školách.

Koncepce vzdělávání Ministerstva zemědělství na období 2015 až 2020 upravuje v rámci Zemědělského znalostního a inovačního systému oblast vzdělávání v rezortu. V roce 2015 bude systém ještě doplněn o **koncepci výzkumu vývoje a inovací, koncepci poradenství a koncepci knihovnictví rezortu**.

Koncepce je zveřejněna na:

<http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/vzdelavani/koncepce-a-strategie/koncepce-vzdelavani-ministerstva.html>

Ing. Josef Dvořák

Ministerstvo zemědělství ČR ✻

Letos uplyne 120 let

od založení zemědělské školy v Benešově

Vyšší odborná a Střední zemědělská škola Benešov se v letošním roce „dožívá“ významného jubilea. Historie školy totiž sahá až do roku 1895, kdy konkrétně v pondělí 18. listopadu bylo započato s výukou na Zimní škole hospodářské, která byla v té době provozována v piaristické koleji ve čtyřech místnostech.

Počátky výuky a pestrá historie

Vyučovalo se zejména hospodářským naukám v jazyce českém, škola byla tehdy dvouletá, vyučovalo se jen v zimních měsících (od listopadu do března) a ke studiu se přijímali pouze chlapci od určité věkové hranice. V roce 1901 došlo k odkoupení usedlosti se zahradou v Pražské ulici. Vyučování zde v provizorních podmínkách probíhalo už během roku 1902 a ve zrekonstruovaných prostorách usedlosti byla oficiálně zahájena i výuka děvčat z venkova v tzv. **Letním hospodyňském kurzu**, a to 1. 7. 1903.

Další historie školy během celých 120 let je velmi pestrá a zajímavá, škola prošla mnohými změnami, jak názvů, tak způsobu výuky a došlo i k přerušování výuky během období světových válek. Mnoho podrobných informací o historii školy je k nalezení na školních internetových stránkách www.zemsbn.cz (pod záložkou Škola).

Učebna živočišné výroby

Výuka mechanizace

Současnost, nabízené obory a další vzdělávání

V současné době je zřizovatelem této veřejné školy Středočeský kraj. Během posledních asi 15 let došlo k velkému nárůstu nabízených oborů z důvodu snahy nabídnout možnost vzdělání stále širšímu okruhu zájemců.

Studovat lze dnes obory jako **Zahradnictví** (se zaměřením na tvorbu a údržbu zahrad a také golfových hřišť), **Veterinářství** nebo **Přírodovědné lyceum**. Základním pilířem však až do dnešní doby zůstal původní obor „echt“ zemědělský, dnes s moderním názvem **Agropodnikání**. V rámci tohoto oboru jsou vyučovány čtyři studijní programy – Podnikání v zemědělství, Chov koní a jezdeckví,

Ekonomika a podnikání a Mechanizace v zemědělství. Po ukončení středoškolského studia je možné dále navázat studiem na Vyšší odborné škole, konkrétně oborem Zemědělské podnikání, který lze absolvovat denní či dálkovou formou. Škola dále nabízí také rozmanité odborné kurzy a školení pro veřejnost.

Finance hýbou školou

Tak, jak se škola obratně přizpůsobuje poptávce na trhu vzdělání, stejně tak svižně udržuje krok v možnostech financování, které se v dnešní době nabízejí. Zdaleka tedy nezůstává odkázána pouze na úhradu základních potřeb ze státního rozpočtu, ale hojně využívá dotací a nejrozličnějších grantů na další činnosti. V získávání této formy podpory vynakládá škola v poslední době nemalé úsilí, a také je zde velmi úspěšná. Díky tomu je například umožněna podpora studentů při zahraničních stážích, další vzdělávání učitelů a v neposlední řadě rovněž modernizace a rozšiřování vyučovacích prostor.

Investice na školním hospodářství

Díky finanční podpoře z projektů uskutečňuje škola právě v těchto měsících rozsáhlé investice v areálu školního hospodářství Po-mněnice. Zde probíhá většina praktické výuky, která je nedílnou součástí téměř všech oborů. Budou tu vystavěny například dva nové skleníky a moderní učebny pro zahradníky a golfisty. Dále díky financím z projektu se započne s výstavbou objektu pro drobný chov, tedy chov drůbeže a králíků, který bude hojně využíván jak v oborech zemědělských, tak také pro veterinářství.

Největší posun ke zkvalitnění výuky s velkými nadějemi očekávají studenti a učitelé ve studijním programu **Chov koní a jezdeckví**. Toto čtyřleté studijní zaměření oboru **Agropodnikání**, se na škole

Studenti oboru Chov koní a jezdeckví na jízdně

vyučuje od roku 2004. Ovšem tradice jezdeckého sportu při této škole sahá mnohem dále, již do éry před rokem 1989, a sice díky aktivní činnosti tehdejšího školního jezdeckého oddílu. V současnosti je zde výhradně pro potřeby výuky ustájeno 20 koní.

V tomto školním roce 2014/2015 byla po několikaletém úsilí zahájena realizace projektu „**Vytvoření zázemí praktické přípravy žáků pro obory VOŠ a SZeŠ Benešov**“ v rámci ROP Střední Čechy (číslo projektu: CZ.1.15/3.2.00/66.01496). V rámci tohoto projektu bylo přesně 17. 4. 2014 započato s výstavbou komplexu pro potřeby výuky chovu koní a jezdeckví: kryté jízdárny s 22 boxy a uceleným zázemím pro praktickou i teoretickou výuku a dvou venkovních jízdáren. V původní stáji zůstanou pro dalších deset ustájených koní. Pro výuku a výcvik studentů bude tedy již od příštího školního roku k dispozici celkem 32 koní, krytá i venkovní jízdárna s kvalitním povrchem, kruhovka pro výcvik začátečníků a lonžování koní a stále bohaté možnosti ježdění v terénu.

Nová jezdecká hala s venkovní jízdárnou

Chov koní stále v popředí zájmu

Investice do rozšíření a modernizace zázemí pro praktickou výuku ve vzdělávacím zaměření Chov koní a jezdeckví bylo již delší dobu mimořádně žádoucí, protože studium tohoto oboru je na Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov stále velmi populární a původní podmínky již přestávaly dostačovat potřebám. Studenti „koňaři“ se věnují jezdeckví pravidelně v rámci povinné učební praxe a dále se zapojují do činnosti jezdeckého oddílu dle svých možností ve volném čase v odpoledních hodinách a také o víkendech. Jezdecký oddíl je navíc otevřen všem studentům školy a zájem o tuto formu využití volného času stále narůstá. V teoretickém studiu mají studenti oboru velmi rozšířenou výuku Chovu koní a Jezdeckví a je plánováno také tuto výuku soustřeďovat do nového areálu.

Škola se pravidelně zapojuje do celostátní soutěže v parkurovém skákání **Liga zemědělských škol**, průběžná soutěžní kola pořádají jednotlivé zemědělské školy zapojené do soutěže, každoročně i benešovská škola. Nový areál umožní nejen kvalitní tréninkovou přípravu, ale doufejme i možnost pořádat zde tato školní kola.

Účast studentů na soutěži v parkurovém skákání

Studenti absolvují individuální praxe jednak na školním hospodářství Pomněnice, ale také ve významných chovatelských subjektech v okolí Benešova i ve vzdálenějších regionech České republiky.

Studenti mohou získat během studia několik oprávnění a certifikátů, z těch jezdecky specializovaných je to především možnost absolvování Zkoušek základního výcviku jezdce a tedy získání všeobecné jezdecké licence České jezdecké federace.

S takto nastaveným programem vzdělávání a s nově získanými možnostmi a zázemím je zcela na místě věřit, že studijní program Chov koní a jezdeckví se bude i nadále těšit velkému zájmu studentů a učiněné investice budou náležitě využity a přispějí k dalšímu zvýšení kvality a efektivity vzdělání v tomto oboru.

Navštivte nás

Všem zájemcům o další informace i zajímavosti ze života zemědělské školy v Benešově jsou k dispozici webové stránky školy na adrese www.zemsbn.cz. Zde jsou k dispozici školní výukové programy všech studijních zaměření a další informace o škole a vyučovaných oborech. Na stránkách naleznete také fotografie a zprávy z činnosti právě v rámci výuky jezdeckví (záložka Škola/ Výuka jezdeckví). Školu můžete navštívit rovněž osobně v rámci Dnů otevřených dveří (termíny jsou zveřejněny na webu školy). Všichni jsou srdečně zváni!

Všechno nejlepší

Už nyní se můžeme těšit na podzimní oslavy a s předstihem gratulovat této velmi vitální jubilantce. Do dalších stovek let jí přejme stále pevné základy všech budov a objektů, zdravého ducha díky perfektnímu vedení a učitelskému sboru a věčné mládí každoročním přílivem nových studentů. Ať si tento jubilejní rok plný změn a inovací náležitě užije!

Ing. Markéta Sedláčková

VOŠ a Střední zemědělská škola Benešov ✨

Ochrana životního prostředí je důležitá pro téměř všechny Evropany

Tři roky po posledním podobném průzkumu Eurobarometr se ukazuje, že Evropané i přes ekonomickou krizi stále myslí na životní prostředí. Celých 95 % z 28 000 dotázaných uvedlo, že ochrana životního prostředí je pro ně osobně důležitá, a mnoho z nich se domnívá, že by se pro ni dalo udělat víc.

Chránit životní prostředí se vyplatí

Výrazná většina respondentů se domnívá, že účinné využívání přírodních zdrojů (79 %) a ochrana životního prostředí (74 %) mohou podpořit hospodářský růst. Zatímco 80 % má za to, že kvalitu jejich života ovlivňuje ekonomika, 75 % si myslí, že podobný vliv má i stav životního prostředí, a 77 % občanů Evropské unie se domnívá, že environmentální problémy mají přímý dopad na jejich každodenní život. Nejvíce jsou znepokojeni znečištěním – především znečištěním vzduchu (56 %) a vody (50 %) – a dále produkcí odpadu a vyčerpáváním přírodních zdrojů.

Čím dál více Evropanů (59 %) je toho názoru, že při měření rozvoje jejich země by se měl sociálním a environmentálním faktorům přiřkl stejný význam jako hospodářským ukazatelům. Pokud jde o veřejné výdaje a investice, domnívá se 59 % respondentů, že veřejné orgány v jejich zemi by měly klást větší důraz na šetrnost k životnímu prostředí než na cenu.

Environmentální odpovědnost sílí

Ještě více občanů než v roce 2011 (75 %) uvádí, že jsou ochotni kupovat výrobky šetrné k životnímu prostředí, i když stojí o něco více. Naprostá většina (93 %) si myslí, že velcí znečišťovatelé by měli napravovat škody, které na životním prostředí působí. Za nejúčinnější způsob, jak řešit environmentální problémy, je považováno zavedení vyšších pokut za protiprávní jednání.

Celých 85 % Evropanů se domnívá, že k ochraně životního prostředí mohou sami přispět. Většina z nich jedná a chová se tak, aby životní prostředí šetřili. Nejčastěji třídí odpad k recyklaci (72 %), snižují spotřebu energie (52 %) a omezují spotřebu vody (37 %). Přestože většina občanů má pocit, že jsou v otázkách životního prostředí obecně dobře informováni, 39 % uvádí, že nemají dostatek informací o zdravotních dopadech chemických látek používaných v produktech denní spotřeby.

Velká většina Evropanů si myslí, že pro ochranu životního prostředí lze učinit více. Celkem 77 % má za to, že velké společnosti a průmysl v této oblasti nedělají dost, a 70 % zastává stejný názor, pokud jde o vládu jejich státu. Přesvědčení, že by se mohli více zapojit sami občané, vyjádřilo 65 % respondentů. Pokud chtě-

jí ochraňovat životní prostředí, patří k nejvýznamnějším krokům třídění odpadu k recyklaci (54 %), snižování spotřeby energie v domácnosti (39 %) a využívání hromadné dopravy (39 %).

Podpora opatření Evropské unie

Celkem 77 % Evropanů souhlasí s tím, že evropské environmentální předpisy jsou pro ochranu životního prostředí v jejich zemi nezbytné, a šest z deseti občanů se domnívá, že rozhodnutí v této oblasti by se v rámci Evropské unie měla činit společně. Celých 79 % si rovněž myslí, že EU by měla být schopna kontrolovat, zda jsou environmentální předpisy v jejich zemi správně uplatňovány. A 84 % respondentů chce, aby Evropské unie věnovala na činnosti šetrné k životnímu prostředí více prostředků. Kromě toho si většina občanů (56 %) přeje, aby se EU v ochraně životního prostředí angažovala ještě více.

Souvislosti

Nejnovější průzkum Eurobarometr o životním prostředí se konal ve 28 členských státech Evropské unie mezi 26. dubnem a 11. květnem 2014 a jeho cílem bylo zmapovat představy, postoje a chování občanů EU ve vztahu k životnímu prostředí. Jménem Generálního ředitelství pro životní prostředí bylo přímo a v jejich mateřském jazyce dotazováno 27 998 respondentů z různých společenských a demografických skupin.

Zdroj: Zastoupení Evropské komise v České republice ✨

Nepripravujú sa iba v triedach ...

... a to je požiadavka praxe

V poslednom čase rezonuje veta: „Školy nie sú schopné prepojiť teóriu s praxou a pripraviť absolventov pre trh práce“. Táto fráza má často pokračovanie i v tom, že vedomosti, ktoré mladí ľudia nadobudnú v školskej lavici, sú niekedy príliš všeobecné, či zastarané alebo neúplné pre vstup do zamestnania.

Ak sa hovorí iba o vedomostiach je možné niekedy dať autorom týchto viet za pravdu, a to hlavne vtedy, ak žiak skutočne sedí iba v školskej lavici, ktorá za posledné roky bola atakovaná rozširovaním všeobecno-vzdelávacích predmetov na úkor odborných, ktoré sú žiakom z hľadiska ich záujmu o štúdium a pripravovaním sa po odbornej stránke bližšie.

Odborné predmety, ktoré sa delia na teoretické vzdelávanie a praktickú prípravu, podľa našich skúseností tí žiaci, ktorí sa skutočne so záujmom prihlásili na odbornú školu, ich študujú radšej. Aby boli motivovaní k štúdiu, nie je potrebná výučba iba v triede, ale takpovediac priamo v teréne. Tu sa okrem odbornej praxe a praktických cvičení z jednotlivých odborných predmetov môže uskutočňovať i krúžková činnosť, ktorá nepodlieha prísnemu dodržiavaniu vzdelávacieho programu, učebných osnov a tematických plánov.

Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Trnave sa zamerala na túto činnosť vytvorením záujmového krúžku **metodológia vedecko-výskumnej práce na stredoškolskej úrovni**. V rámci neho sme sa zamerali na viacero oblastí. Medzi ne patrí overovanie uznaných rodenticídov na nežiaduce populácie hlodavcov a pestovanie importovaných kultivarov zelenín v našich klimatických podmienkach.

I keď nie sme školou so študijným odborom záhradníctvo, tak práve pokusy s pestovaním zeleniny sú motivujúcim faktorom pre žiakov rozširovať si vedomosti z predmetu pestovanie rastlín alebo si preniesť pestovateľské skúsenosti do vlastnej záhrady. Už niekoľkoročné obdobie zostávame verní skúšaniam pestovania cesnaku a cibule z teplejších klimatických oblastí – Talianska a Francúzska.

Pri ich pestovaní sa overovali rozdiely medzi ich ekologickým a konvenčným pestovaním. V rámci experimentov sa zisťoval i vplyv moridiel na sadivo cesnaku a hnojenie cibulovín na list tekutými hnojivami. V minulom kalendárnom roku sa pristúpilo aj na overovanie pestovania cukiet a brokolíc.

Keďže školstvo nedisponuje finančnými prostriedkami na rozvoj prírodovednej činnosti na stredných školách a na podporu poľnohospodárskeho vzdelávania v rámci projektov taktiež nie je dostatok priestoru, ubrali sme sa smerom priameho oslovenia výrobcov biologického materiálu. V tomto roku bolo pre nás príjemným prekvapením, keď nám pomocnú ruku na Slovensku podala spoločnosť **JMC seed s.r.o.** pri poskytnutí osiva brokolice od francúzskeho výrobcu.

Niekedy paradoxom je i to, že o naše aktivity majú vysoký záujem zahraniční partneri a ako tradične pre našu školu je to Taliansko. Prostredníctvom nášho dlhoročného partnera **VEBI Istituto Biochimico s.r.l.**, ktorý nám poskytuje uznané rodenticídne preparáty, sme prostredníctvom tejto spoločnosti v roku 2014 získali biologický materiál pre pokusy v záhradníckej sfére. Bolo to osivo brokolíc a siedmych kultivarov cukiet od spoločnosti **Four Sementi**, ktoré nám poslúži i v budúcom roku. Obrátením sa na **Monsanto Agricoltura Italia S.p.A.** sme boli milo prekvapení, že pre didaktické účely nám zaslali taktiež osivo kultivarov cukiet. S týmto biologickým materiálom na budúci rok pre záujmovú činnosť vystačíme.

Pri účasti na konferencii **Europea International 2014**, ktorá sa zaoberá poľnohospodárskym vzdelávaním a rozvojom vidieka konajúcej sa v talianskom meste Locorotondo (BA), sme naše aktivity taktiež spomenuli. Na konci konferencie bolo opäť prekvapenie – prišiel učiteľ predmetu pestovania rastlín a podal mi tašku s rozličnými semenami zelenín s tým, aby podporili našu činnosť. Tým sa nám podporujú aktivity aké vyvíjame a chceme naďalej obojstranne rozvíjať.

Ján Piešťanský

SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Trnava ✱

Zajímavá konference pro poučení i zábavu

V loňském roce dosáhli naši pěstitelé rekordně vysokých výnosů u většiny zemědělských plodin. Informace z oblasti pěstování rostlin, které jim v jejich úsilí pomáhají, získávají na různých akcích v průběhu roku.

V lednu proběhly konference nazvané „Globální společnost. Regionální zájem.“, které uspořádala společnost Syngenta Czech s.r.o., v Čestlicích na Praze-východ a v Brně. Akce se těšily vysoké návštěvnosti z řad pěstitelů a dalších zájemců o problematiku ochrany rostlin, kterých přišlo kolem 1 200. Přítomní se mohli nejen poučit, ale také pobavit a získat dárky. Konference stejně jako loni uváděl Vojtěch Bernatský, sportovní komentátor z České televize.

Na konferencích přítomné pozdravil generální ředitel pořadatelské společnosti **Ing. Luboš Kol'**. Ten mimo jiné připomněl, že v roce 2050 by na Zemi mělo žít už zhruba devět miliard lidí. Aby se všichni užívali, je nutností intenzivní zemědělství, ale trvale udržitelné.

Poté si zúčastnění vyslechli řadu zajímavých odborných přednášek a také se pobavili vtipnými vsuvkami moderátora. Poslední část odborného bloku se týkala problematiky regionálních potravin. Mnohé z nich mohli přichodzí také ochutnat a některé si dokonce odnesli domů.

Regionální potraviny

Značka „Regionální potravina“ s kulatým zelenomodrým logem se u nás již zabydlela. Ministerstvo zemědělství ČR ji uděluje už pátým rokem těm nejkvalitnějším zemědělským nebo potravinářským výrobkům, kterým se podaří zvítězit v krajských soutěžích.

Cílem projektu je nejen podpora domácích producentů lokálních potravin, ale také motivace zákazníků k vyhledávání produktů označených charakteristickým logem v obchodech, na trzích nebo u výrobců. Značka „Regionální potravina“ oceňuje nejlepší výrobky z každého kraje.

V současnosti už mohou spotřebitelé vybírat z téměř pěti set takto oceněných produktů, které charakterizuje především vysoká kvalita, místní suroviny, tradiční receptura a výborná chuť. Každý takto označený produkt společně se surovinami použitými při jeho vý-

robě pochází z domácí produkce. Musí být vyroben na území kraje, ve kterém bylo ocenění uděleno, a to ze surovin pocházejících z dané oblasti.

Hybridní ječmen

Hybridní odrůdy většinou poskytují vyšší výnosy než liniové. Zatímco u mnohých zemědělských plodin se hybridy již dlouhou dobu pěstují, u ječmene se jedná o novinku. **Ing. Eva Kabylová** z pořadatelské společnosti Syngenta hovořila o hybridních odrůdách ozimého ječmene.

K hlavním znakům hybridů uváděných pod značkou Hyvido v porovnání s liniovými odrůdami ječmene patří výkonný kořenový systém, efektivnější příjem dusíku, flexibilnější pěstování a vyšší a stabilnější výnosy. Tyto hybridní odrůdy díky vysoké odnoživosti vyžadují nižší výsevek. Hnojí se podle požadovaného výnosu a podmínek. Doporučuje se dvojitý ošetření fungicidy a regulace růstu.

Ing. Kabylová připomněla, že loňský rok byl mimořádný z hlediska výše výnosů. Průměrný hektarový výnos ozimého ječmene v České republice dosáhl zhruba pěti a půl tuny, což bylo asi o tunu více než v předešlé pěstitelské sezóně.

Přesto výnosy hybridních odrůd v porovnání s liniovými v poloprovozních pokusech založených na celé řadě našich lokalit dosahovaly vyšší úrovně. Průměr testovaných liniových odrůd činil 7, 14 t/ha. Hybridní odrůda Galation tuto hodnotu předčila o sedmáct a půl procenta a Wootan o téměř sedmáct procent. Hybrid Wootan v sezóně 2013/2014 v Německu soutěžil o překonání dosud platného rekordního výnosu 12,5 t/ha. Tato odrůda sice v poslední pěstitelské sezóně rekord z Guinessovy knihy nepřekonala, ale bude o něj usilovat i letos.

Řepce se dařilo

Řepka olejka má za sebou dva velmi úspěšné roky. Letos se v České republice pěstuje asi 360 tisíc hektarů této olejiny. Letošní porosty sice na počátku podzimu mnohde nevypadaly příliš dobře, ale teplé počasí jim značně pomohlo. Rostliny stále přirůstaly nejen na podzim, ale i ve velké části zimního období.

Dva předchozí sklizňové roky porovnal **Ing. David Bečka, Ph.D.**, z České zemědělské univerzity v Praze (ČZU). Obě zimní období lze charakterizovat jako mírná, ale první zima byla dlouhá a druhá mimořádně teplá a suchá. V obou letech s malými přestávkami stále v zimním období rostly kořeny. Oba roky charakterizoval chladný

květen, což řepce prospělo. V roce 2013 naši pěstitelé docílili vysokého výnosu při průměrné olejnatosti. Rok 2014 znamenal velmi vysoký výnos i vyšší olejnatost.

Ing. Bečka přítomné seznámil s výsledky maloparcelních pokusů, které již řadu let zakládá na Výzkumné stanici ČZU v Červeném Újezdě v okrese Praha – západ. V pěstitelské sezóně 2012/2013 se porovnávalo 48 odrůd řepky. Průměrný výnos činil 5,76 t/ha a nejvýnosnějšími odrůdami se staly Marathon, NK Linus a Rumba. V sezóně 2013/2014 dosáhl průměrný výnos porovnávaných 44 odrůd 6,32 t/ha, přičemž k nejvýnosnějším patřily Graf, SY Saveo a DK Exssence.

Na jaře 2015 Ing. Bečka doporučuje pole včas pohnout nejen dusíkem, ale i sírou. Lze očekávat vyšší tlak škůdců. Pěstitel nesmí opomenout během vegetace ošetřovat porosty proti houbovým chorobám. V pokusech aplikace fungicidů vždy navyšovala výnos.

Problémy s chundelkou metlicí

Chundelka metlice, představující nejvýznamnější travovité plevel obilnin, se vyskytuje na polích na celém našem území. Mnohde již

nastávají problémy s hubením tohoto plevelu. Aktuální poznatky k rezistenci chundelky metlice nazval svoji přednášku **prof. Ing. Josef Soukup, CSc.**, z ČZU v Praze.

V roce 2014 v 39 zemědělských podnicích testovali 43 populací chundelky metlice, přičemž téměř každá druhá byla rezistentní vůči některým účinným látkám obsažených v herbicidech. Zároveň probíhaly nádobové pokusy.

Prof. Soukup vysvětlil, že rezistence je dědičný znak. Prevence proti získání rezistence chundelky metlice k herbicidům představuje v první řadě pestrý osevní postup, hluboké zpracování půdy a střídání herbicidů s různými účinnými látkami. Na polích lze využívat kroky vedoucí k přirozenému ústupu chundelky metlice, což mimo jiné představuje pěstování plodin, kde se tento plevel nemůže uplatnit, vyčerpání půdní zásoby semen a zabránění šíření na další pozemky.

Ing. Hana Honsová, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze ☼

Žiačky SOŠ Pod Bánošom v Banskej Bystrici opäť bodovali

Cech pekárov a cukrárov regiónu západného Slovenska pripravil počas výstavy Danubius Gastro 2015 už IX. ročník medzinárodnej súťaže „O najlepšiu bratislavskú rožok“.

Súťaž sa konala v dňoch 29.– 31. 1. 2015 spolu s ďalšou akciou „O najlepšiu pletenú výrobku“ na tému Valentín alebo Deň matiek.

V kategórii „O najlepšiu bratislavskú rožok“ si tretie miesto odniesla Patrícia Debnáriková, žiačka nadstavbového štúdia, odbor potravinárska výroba. V kategórii „O najlepšiu pletenú výrobku“ získala v silnej konkurencii prvé miesto Martina Purgatová, žiačka 4. ročníka odboru cukrár-pekár.

Tento úspech docielili žiačky vlastnou usilovnosťou a talentom, ale aj pomocou trpezlivého odborného vedenia majsterek – Viery Václavíkovej a Márie Chabanovej.

Dokázali, že teoretické a praktické vedomosti načerpané v škole, sú naozaj kvalitné.

PhDr. Anna Ivanová

Stredná odborná škola Pod Bánošom, Banská Bystrica ☼

MENDELU nabízí bakalářské a magisterské programy pro praxi

Přemýšlíte o své budoucí kariéře? Baví Vás technické obory, nebo jste spíše humanitně zaměřeni? Chcete najít uplatnění v perspektivním oboru? Pojd'te studovat k nám!

Vysokoškolský ústav Institut celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně (VÚ ICV MENDELU) nabízí bakalářské a magisterské studijní programy pro praxi.

Stalo se již tradicí, že nejpozději na startu nového kalendářního roku se studenti maturitních ročníků začínají zamýšlet nad svojí další profesní dráhou. Stále více budoucích absolventů středních škol přemýšlí prakticky a při svém rozhodování o tom: „Co dál?“, se orientují podle toho, jaké možnosti uplatnění na trhu práce, jim absolvování příslušných oborů umožní.

K oborům, jejichž úspěšní absolventi se v životě rozhodně neztratí, patří i ty, které nabízí náš vysokoškolský ústav. Poskytujeme vzdělání v bakalářských i magisterských studijních programech.

Studenti získají kromě kvalitního vzdělání, s nímž se v životě uplatní, naleznou u nás i pochopení, pomoc či radu. V případě náročných životních situací, problémů se studiem, různého znevýhodnění apod. se mohou s důvěrou obrátit na pracovníky Poradenského centra VÚ ICV MENDELU, kteří našim studentům i čerstvým absolventům rádi bezplatně pomohou. Uchazečům o studium naše poradenské centrum poskytuje zdarma psychologickou diagnostiku, tj. sestavení profesně-osobnostního profilu.

Přihlášky ke studiu do všech oborů přijímáme do 15. dubna

<http://icv.mendelu.cz/25414-studium>

Nabídka studia v bakalářských a magisterských studijních programech VÚ Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně

Oddělení sociálních věd nabízí zájemcům studium v bakalářském studijním programu Specializace v pedagogice, který je tvořen dvěma studijními obory:

- studijní obor Učitelství odborných předmětů (UOP)
- studijní obor Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku (UPVOV)

Koncepce bakalářského studijního oboru **Učitelství odborných předmětů** je zaměřena na získání pedagogické, psychologické a didaktické kompetence v oblasti učitelství odborných předmětů středních škol zaměřených na výuku zemědělských, potravinářských, ekologických, mechanizačních, ekonomických, informa-

tických, lesnických, dřevařských, krajinářských, zahradnických, případně veterinárních oborů. Znamená to, že bakalářský studijní obor Učitelství odborných předmětů připravuje absolventy odborných magisterských studijních programů, především MENDELU, k výuce odborných předmětů na středních odborných školách. Jeho absolventi získávají plnohodnotné pedagogické vzdělání potřebné k vykonávání středoškolské učitelské profese.

Koncepce bakalářského studijního oboru **Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku** je zaměřena na získání pedagogické, psychologické a didaktické kompetence v oblasti praktického vyučování a odborného výcviku na středních odborných školách zaměřených na výuku zemědělských, potravinářských, ekologických, mechanizačních, ekonomických, informatických, lesnických, dřevařských, krajinářských, zahradnických, případně veterinárních oborů. Studium bakalářského studijního oboru získávají absolventi středních odborných škol pedagogickou kvalifikaci k vedení praktického vyučování a odborného výcviku na středních odborných školách.

Oddělení expertního inženýrství nabízí studium:

- v bakalářském studijním programu a stejnojmenném oboru Technické znalectví a pojišťovnictví (TZP)
- v navazujícím magisterském studijním programu a stejnojmenném oboru Technické znalectví a expertní inženýrství (TZEI)

Bakalářské studium **Technické znalectví a pojišťovnictví** je vhodné pro absolventy středních škol s maturitou, kteří, podobně jako pracovníci z praxe, chtějí získat odborné kompetence pro oceňování technických prostředků a likvidaci pojistných událostí a profesně působit na pozicích, souvisejících s posuzováním finanční a materiální úrovně použití strojů a zařízení. Další možnosti profesního zařazení spočívají na pozicích expertů finančních ústavů, pojišťoven, leasingových a makléřských společností, technických a úvěrových útvarů bank a finančních institucí při poskytování poradenské, expertní a znalecké činnosti, dále v oblasti státní správy a samosprávy, eventuálně v resortu středního a vysokého školství při výuce technických a ekonomických disciplín.

Navazující magisterské studium **Technické zručnosti a odborné inženýrství** navazuje na první stupeň bakalářského studijního programu a oboru TZP. Umožňuje prostupnost a pokračování v magisterském stupni studia pro absolventy bakalářského studia technických a technicko-ekonomických oborů, zejména Provoz techniky, Technologie odpadů, Automatizace řízení a informatika. Absolventi mají uplatnění ve výkonu expertní činnosti a činnosti technických a analytických pracovníků a auditorů pro oblast posuzování technického stavu, technické hodnoty a oceňování movitého majetku při poskytování finančního úvěru, leasingu, převodu vlastnického práva, zastavení majetku, ocenění majetku z důvodu jeho pojištění a dále pro výkon činnosti likvidátora nebo samostatného likvidátora pojistných událostí.

Dalším uplatněním je výkon činnosti interních auditorů technické a environmentální bezpečnosti výrobků a provozovaných výrobních strojů a strojních zařízení. O toto studium v kombinované formě studia potom mají především zájem pracovníci, kteří již tyto pozice vykonávají a potřebují si vzdělání doplnit nebo rozšířit v těchto specifických kompetencích.

Vstřícný postoj k našim studentům

- V organizaci studia vycházíme vstříc i zájemcům o studium, kteří již pracují. Pracujícím studentům nabízíme kombinovanou formu studia, jejíž výuka probíhá zpravidla jednou za 14 dnů v pátek a v sobotu.
- Uplatňujeme individuální přístup ke studentům a snažíme se předcházet jejich studijní neúspěšnosti. V tom nám poskytuje velkou pomoc **Poradenské centrum VÚ ICV MENDELU**, o kterém se dočtete podrobnější informace i v tomto článku, případně na: icv.mendelu.cz/25460-poradenske-centrum
- Aktivita Poradenského centra VÚ ICV MENDELU mohou naši studenti využívat bezplatně.
- Je samozřejmostí, že u nás studují i studenti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pro studenty bakalářského a magisterského studia TZP a TZEI, kteří si chtějí doplnit znalosti z daného oboru, lépe

se seznámit s probíraným učivem a připravit se na zkoušku z daného předmětu, připravilo Oddělení dalšího odborného vzdělávání **vyvážovací kurzy**.

- Pro mimobrněnské studenty je zajištěno ubytování ve třech ubytovacích provozech (Koleje Jana Amose Komenského na ulici Kohoutova 3–11, Koleje Josefa Taufera na ulici Jana Babáka 1861/3 a Kolej Akademie na tř. Generála Píky 2005/7).

Služby Poradenského centra VÚ ICV MENDELU pro uchazeče o studium

- *Chystáte se k podání přihlášky na vysokou školu?*
- *Nejste ještě zcela rozhodnutí, kterým směrem se vydat?*
- *Zvažujete několik variant své budoucí profesní kariéry a nevíte, kterou si vybrat?*
- *Zajímá vás, jaké jsou vaše předpoklady pro studium na VŠ?*

Odpověď na tyto otázky a pomoc můžete nalézt v Poradenském centru VÚ ICV MENDELU!

Nabízíme Vám možnost využít:

- **individuální konzultaci** Vaší situace a výběru VŠ s vysokoškolským poradcem
- **diagnostiku** Vašich schopností – zjištění Vaší profesně-studijní orientace
- **poradenství pro uchazeče se specifickými potřebami** – v případě, že trpíte některou formou zdravotního postižení či znevýhodnění

Konzultační hodiny nejsou pevně stanoveny, v rámci našich možností se snažíme uchazečům o studium vyjít vstříc a přizpůsobit se jejich časovým možnostem. Standardní doba konzultace je 50 minut. Jednorázová individuální konzultace je zdarma.

Diagnostika zahrnuje posouzení rozumových schopností, osobnostních předpokladů, profesní orientace. Individuální diagnostika vyžaduje 4 hodiny pro administraci testů a hodinu na konzultaci.

Poradenství pro uchazeče se specifickými potřebami je zaměřeno na posouzení možností zohlednění specifických potřeb v průběhu přijímacího řízení a studia. Konzultace a diagnostika pro uchazeče se speciálními vzdělávacími potřebami je zdarma.

Další služby Poradenského centra:

Uchazeč o studium, student i zaměstnanec MENDELU může na poradenském centru využít i dalších služeb, které nabízíme:

- psychologické poradenství a psychoterapie
- individuální konzultace zaměřené na studium a kariéru
- koučování
- sociálně právní poradenství
- kurzy a tréninky měkkých dovedností
- semináře o dovednostech a kompetencích potřebných pro úspěšný vstup na trh práce

Nabídka vzdělávání pedagogů

Pro učitele, kteří mají zájem o další rozšíření svých možností uplatnění na trhu práce, připravilo Oddělení dalšího odborného vzdělávání VÚ ICV MENDELU nabídku vzdělávání pedagogů:

- Studium v oblasti pedagogických věd – **Učitelství odborných předmětů** – „tzv. pedagogické minimum“

Kurz je akreditován MŠMT ČR. Cílem kurzu je získání pedagogické způsobilosti pro vyučování odpovídající skupiny odborných předmětů na středních školách v návaznosti na vystudovaný vysokoškolský studijní obor. Kurz je v rozsahu 4 semestrů. Termín zahájení je v březnu a v září 2015.

Více info a přihlášky: <http://icv.mendelu.cz/26054n-studium-v-oblasti-pedagogickych-ved-ucitelstvi-odbornych-predmetu>

- Studium v oblasti pedagogických věd – **Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku** – „tzv. mistr odborného výcviku“

Kurz je akreditován MŠMT ČR. Cílem kurzu je získání pedagogické způsobilosti pro vyučování praktického vyučování a odborného výcviku odpovídající skupiny odborných předmětů na středních školách v návaznosti na vystudovaný studijní obor. Doba trvání kurzu je 3 semestry. Termín zahájení je v březnu a v září 2015. Více info a přihlášky: <http://icv.mendelu.cz/26055n-studium-v-oblasti-pedagogickych-ved-ucitelstvi-praktickeho-vyucovani-a-odborneho-vycviku>

- **Písemná a elektronická komunikace**

Kurz je akreditován MŠMT. Cílem rozšiřujícího studia absolventů vysokoškolského vzdělání pedagogických i nepedagogických směrů je získání aproby pro výuku předmětů Písemná a elektronická komunikace, Technika administrativy a obchodní korespondence apod. Rozsah kurzu je 3 semestry. Kurz bude zahájen v říjnu 2015. Více info a přihlášky: <http://icv.mendelu.cz/26059n-rozsirujici-studium-predmetu-pisemna-a-elektronicka-komunikace>

Kurzy pro zdokonalování dovedností

Pro odoreagování od studijních povinností a zdokonalení se ve svých dovednostech pro Vás pracovníci Oddělení dalšího odborného vzdělávání VÚ ICV MENDELU připravili mimo jiné několik nových zajímavých kurzů.

Kurz vizuální komunikace

Kurz vizuální komunikace je určen všem, kteří mají zájem o informace z tohoto oboru a chtějí se orientovat ve fungování, principech a estetice, historii a současnosti vizuální komunikace. Teoretické přednášky z oborů písmo, typografie a grafický design mohou posluchači využít pro absolvování praktických kurzů typografie a grafického designu (viz níže). Rozsah kurzu činí 30 hodin (vždy 2 hodiny týdně), textový i obrazový materiál posluchači kurzu obdrží v elektronické podobě.

Kurz typografie

Tento kurz je určen všem, kteří mají zájem o praktické dovednosti v oblasti moderní typografie a kteří se v tomto oboru chtějí zdokonalit. Kurz bude probíhat 1 x týdně vždy po 2–3 hodinách (celkový rozsah činí 30 hodin) formou praktických cvičení na PC v grafickém programu Corel. Předpokladem pro absolvování kurzu je výtvarné citění, znalost uživatelské práce na PC a samostatná práce na zadáních. A co je obsahem kurzu? Naučíte se základy typografie – typografické hry, kompozice, typografické vyjádření abstrakt, příprava typografického plakátu, inzerátu, letáku a dalších tiskovin.

Kurz grafického designu

Absolvováním tohoto kurzu získáte praktické dovednosti v oblasti moderního grafického designu, naučíte se vytvářet vybraná grafická média na počítači v grafickém programu Corel. Obsahem kurzu je tvorba piktogramu, piktogramové řady, prefabrikace a rastry, média a instalační prvky. Rozsah kurzu je celkem 30 hodin (1x týdně 2–3 hod), předpoklady pro absolvování kurzu jsou stejné jako u kurzu typografie.

Design interiéru

Nevíte si rady, jak zařídit své bydlení? V tomto kurzu se naučíte lépe vnímat a hodnotit estetiku interiérového prostoru, rozmístění zařízení, světla a barvy. Kurz je dvoudenní, je rozdělen do teoretické a praktické části. Kurz zahrnuje i návštěvu vybraných interiérů. Termín konání je 16. 4. a 23. 4. 2015.

Výroba kosmetických produktů

Pokud se zajímáte o přírodní kosmetiku, neváhejte navštívit kurz Výroby kosmetických produktů, ve kterém si pod vedením lektora produkty vyrobíte a odnesete domů. Kurz je jednodenní (celkový rozsah 5 hodin) a je rozdělen na teoretickou a praktickou část. V praktické části si vyrobíte pleťovou vodu, balzám na rty, konopný krém a sérum na vrásky.

Více na: icv.mendelu.cz/czv

Kde nás najdete?

Vysokoškolský ústav Institut celoživotního vzdělávání
Mendelova univerzita v Brně
Zemědělská 5 (budova E), 613 00 Brno
Tel.: + 420 545 135 209
e-mail: czv@mendelu.cz, [www: icv.mendelu.cz](http://www.icv.mendelu.cz)

Pozvánka na Zemědělskou olympiádu žáků středních škol

Liberecký kraj, Regionální agrární rada Libereckého kraje ve spolupráci s Okresní agrární komorou Liberec – Jablonec nad Nisou a Střední školou hospodářskou a lesnickou ve Frýdlantu

Vás zvou na 10. ročník Zemědělské olympiády,
která se uskuteční ve dnech **22.–23. dubna 2015**
v areálu Střední školy hospodářské a lesnické Frýdlant
Bělíkova 1387, 464 01 Frýdlant

Soutěžní disciplíny:

1. Test znalostí z rostlinné a živočišné výroby a mechanizace
2. Jízda zručnosti kolovým traktorem s přívěsem
3. Poznávací test plodin, materiálů a plemen zvířat, odhad výměry pozemku
4. Výměna a vyvážení pneumatiky
5. Vykování skoby
6. Práce s nakladačem UNHZ – 750
7. Sedlácký víceboj (sportovně odborné disciplíny)

Více informací: milan.drechsler@sshlfrydlant.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Středočeský kraj

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola
Benešov, Mendelova 131

POZVÁNKA

na 17. ročník celostátní soutěže
studentů středních zemědělských
škol studijního oboru
Agropodnikání

pod záštitou ministra zemědělství
Ing. Mariana Jurečky

Termín a místo konání soutěže:

16. a 17. dubna 2015 v Benešově u Prahy

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola v Benešově u Prahy je v roce 2015 pořadatelem celostátní soutěže v teoretických vědomostech a praktických dovednostech studentů čtvrtých ročníků zemědělských škol studijního oboru Agropodnikání. Tato akce se koná z pověření výkonné rady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru a na základě dohody z posledního ročníku této soutěže konané v Olomouci.

Výstava Řemesla 2015 v Lysé nad Labem

Ve dnech 19.–21. února probíhala na Výstavišti v Lysé nad Labem 21. národní výstava tradičních řemesel – veletrh středních odborných škol. Představilo se tu 18 středních škol Středočeského kraje z regionů Praha-východ, Nymburk, Kolín, Kutná Hora, Mladá Boleslav a Mělník. Z našich škol se veletrhu zúčastnilo pět, a to Střední zemědělská škola Brandýs nad Labem, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou, Střední odborné učiliště Hubálov, Česká zahradnická akademie Mělník a Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady.

Jednotlivé školy seznamovaly ve svých samostatných expozicích návštěvníky s obory studia a dalšími aktivitami a možnostmi. Své představování pojímaly různě podle možností a nápadů, které jim umožňovalo spektrum nabízených oborů. Navíc ještě v rámci doprovodného programu žáci (někdy i absolventi) každé školy předstupovali na podium před posluchače – žáky základních škol – a formou různě komentované powerpointové prezentace je informovali, co všechno jejich škola nabízí, co mohou očekávat, jaké najdou možnosti uplatnění.

Některé školy v rámci svého zaměření zvolily i hudební či taneční formu, módní přehlídku... se snahou upoutat návštěvníky, ať už budoucí zájemce a uchazeče o studium nebo jejich rodiče. A posluchač, kterého některá škola zaujala, hned mohl navštívit příslušný stánek a dozvědět se další podrobnosti. Na výstavě byli k vidění i žáci, které učitelé základních škol na akci dobře připravili. Budoucí středoškoláci si vyplňovali pečlivě pracovní listy o každé škole a připravovali se tak na následnou společnou besedu ve třídě.

A jak se dařilo našim školám zaujmout tu škálu návštěvníků?

Vystavované cukrářské umění z Horek nad Jizerou přimělo každého se zastavit. Příprava tradičních horeckých sladkých palačinek před očima návštěvníků už u žáků vyžadovala trochu odvahy. Ale dařily se...! (V Soutěži o nejlepší prezentaci školy získali 2. místo.) Hubálovští žáci upoutali hned před výstavním pavilonem, kde

aktivně předváděli kovářské řemeslo i s pěknou výstavkou hoto-vých výrobků. Uvnitř navíc poskytovali zájemcům možnost postavit si model ze stavebnice Merkur.

Dobrym nápadem zaujala brandýská škola, žáci základních škol u jejich stánku zkoušeli určovat semena zemědělských plodin. Sympatickým přístupem to byla pro všechny zábava a nechyběla ani legrace. Mělnické zahrádky nabízely pestré vazby ze suchých květin, expozice návštěvníkům připomínala především vinařskou tradici školy. A ve stánku poděbradské školy předváděli šikovné žákyně z nabídky zájmových činností výrobu drátovaných šperků.

Bylo se na co dívat a co obdivovat. Kdo chtěl, tak měl opravdu šanci najít si tu svou školu!

Střední zemědělská škola Brandýs nad Labem

SZeŠ, Zápská 302
250 01 Brandýs nad Labem
Tel.: 326 904 316
606 095 432
<http://www.szesbrandys.cz>

Studijní obory
Agropodnikání
Ekologie a životní prostředí

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou 35, 294 73 Brodce

Tel.: 326 312 234, 604 633 999

<http://www.souhorky.cz>

Studijní obory

Gastronomie

Cestovní ruch

Podnikání

Učební obory

Cukrář

Kuchař-číšník

Zahradník

Zemědělec-farmář

Střední odborné učiliště Hubálov

SOU Hubálov, Loukovec, Hubálov 17

294 11 Loukov u Mnichova Hradiště

Tel.: 326 789 408, 326 789 363, <http://www.souhubalov.cz>

Učební obory

Automechanik

Instalatér

Opravář zemědělských strojů

Opravářské práce

Strojní mechanik-zámečnick

Česká zahradnická akademie Mělník

ČZA Mělník, Na Polabí 411, 276 01 Mělník

Tel.: 315 623 023-5, 602 232 333

<http://www.zas-me.cz>

Studijní obory

Zahradnictví

Přírodovědné lyceum

Vinohradnictví

Nástavbové studium

Zahradnictví

Učební obor

Zahradník

Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady

SZeŠ a SOŠ Poděbrady, Boučkova 355, 290 40 Poděbrady

Tel.: 325 503 170, 325 503 180

<http://www.szes.cz>

Studijní obory

Agropodnikání

Veřejnosprávní činnost

Přírodovědné lyceum

Veterinářství

Výstavy a veletrhy

duben 2015

BÝVANIE – ZÁHRADKA

Domov, zemědělství, zpracování dřeva, zahradnictví

31. 3. – 2. 4. 2015

Dům techniky, Košice

UMIDS 2015

18. ročník veletrhu dřevařského veletrhu

1.–4. 4. 2015

Krasnodar, Rusko

ZÁHRADKÁŘ

Veletrh potřeb pro zahrádkáře

8.–11. 4. 2015

Výstaviště Trenčín

VČELÁŘ

19. veletrh včelařských potřeb a včelích produktů

8.–11. 4. 2015

Výstaviště Trenčín

POĽOVNÍCTVO

8. výstava loveckých potřeb

8.–11. 4. 2015

Výstaviště Trenčín

SLOW FOOD 2015

Trh dobrého smyslu pro chuť

9.–12. 4. 2015

Landesmesse Stuttgart, Německo

FORST live

Výstava lesního hospodářství, obnovitelných energií a outdooru

10.–12. 4. 2015

Offenburg, Německo

VÝSTAVA PSŮ

Národní výstava psů všech plemen

11.–12. 4. 2015

Výstaviště Černá louka, Ostrava

MYSLIVOST 2015

2. ročník celostátní prodejní výstavy myslivosti, rybářství a včelařství

11.–12. 4. 2015

Výstaviště Floria Kroměříž

WORLDFOOD 2015

2. ročník mezinárodního veletrhu potravin a nápojů

14.–16. 4. 2015

Varšava, Polsko

SAJAM EKOLOGIJE 2015

Veletrh ekologie, energetika

16.–18. 4. 2015

Budva, Černá Hora

REGIONY České republiky 2015

14. společná výstava měst, obcí, mikroregionů a podnikatelů

16.–19. 4. 2015

Výstaviště Lysá nad Labem

NARCIS 2015

Výstava narcisů, tulipánů a dalších cibulovin

16.–19. 4. 2015

Výstaviště Lysá nad Labem

DŮM A ZAHRADA LOUNY

19. ročník prodejní a kontrakční výstavy

16.–19. 4. 2015

Výstaviště Louny

GARDENIA 2015

19. ročník medzinárodnej výstavy pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov i kvetov a životného prostredia
16.–19. 4. 2015
Agrokomplex Nitra

BONSAI SLOVAKIA 2015

18. ročník medzinárodnej výstavy bonsajov, suiseki a čaju
16.–19. 4. 2015
Agrokomplex Nitra

FORESTALIA

Mezinárodní lesnický a dřevařský veletrh
17.–19. 4. 2015
Piacenza, Itálie

BUGA 2015

Veletrh zahradnictví, zahradní architektury
18. 4. – 11.10. 2015
Havelregion, Německo

FAUNA TRHY

Chovatelská a pěstitelská burza
19. 4. 2015
Výstaviště Černá louka, Ostrava

DJAZAGRO

Mezinárodní veletrh zemědělství a potravinářství
20.–23. 4. 2015
Algiers, Alžírsko

DSB

Dřevo a stavby Brno
22.– 25. 4. 2015
Výstaviště Brno

ENVIBRNO

Mezinárodní veletrh techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí
22.– 25. 4. 2015
Výstaviště Brno

FLORA OLOMOUC jarní etapa

Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, zahradnické trhy
23.– 26. 4. 2015
Výstaviště Flora Olomouc

AGRA

Zemědělská výstava ve středním Německu
23.– 26. 4. 2015
Lipsko, Německo

AGRARIA

Mezinárodní veletrh zemědělské techniky a zahradnických potřeb
23.– 26. 4. 2015
Cluj – Napoca, Rumunsko

RIGAAGRO

Mezinárodní veletrh zemědělství a infrastruktury venkova
24.– 26. 4. 2015
Riga, Litva

KARNEVAL CHUTÍ

3. ročník gastronomické výstavy
24.– 26. 4. 2015
Výstaviště Černá louka, Ostrava

BEA Bern

Výstava řemesel, zemědělství a průmyslu
24. 4. – 3. 5. 2015
Bern, Švýcarsko

MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA PSŮ

25.– 26. 4. 2015
Výstaviště České Budějovice

AGRITECH

19. ročník mezinárodní zemědělské výstavy
28.–30. 4. 2015
Tel Aviv, Izrael

MLADÝ TVORCA 2015

23. ročník celoštátní predajno–prezentačnej výstavy stredných odborných škôl a stredísk praktického vyučovania
28.–30. 4. 2015
Agrokomplex Nitra

JOB EXPO 2015 a EUROPEAN JOB DAYS 2015

Veletrh práce
29.–30. 4. 2015
Agrokomplex Nitra

SIAM 2015

10. ročníku zemědělského a lesnického veletrhu
29. 4. – 3. 5. 2015
Meknes, Maroko

ZAHRADA VĚŽKY

Zahradkářská prodejní výstava
29. 4. – 3. 5. 2015
Věžky u Kroměříže

Historie zemědělství a Karel Veliký

Jak může souviset se zemědělstvím král franský a langobardský, první středověký císař římský? Je o něm známo, že se narodil pravděpodobně v roce 742 a zemřel v roce 814. Válčil, dobýval území, šířil křesťanství, reformoval stát. Dokonce byl v roce 1165 prohlášen za svatého. I když se svatořečením to není úplně jasné, jeden papež to uznal, jiný ne.

Karel dokázal zorganizovat velkou říši a k tomu patřila i dobrá organizace císařských statků. V letech 771–800 tak vznikl text **Capitulare de villis vel curtis imperii** (Kapitoly o statcích aneb dvorech říšských). Bývá připisován Karlovi Velikému, někteří historikové mluví spíše až o synovi Karla Velikého Ludvíku Pobožnému (778–840). Text nenapsal samozřejmě ani Karel, ani Ludvík. Za autora je obvykle považován mnich Alkuin (735–801 nebo 804), rádce Karla Velikého, anglický filosof a opat v Tours, také proslulý jako organizátor středověkého školství.

Jak a proč vznikl text Capitulare de villis?

Kolem textu se objevilo mnoho různých teorií. Proč byl vůbec napsán? Je to reakce na hladomor nebo cílem je jen zlepšení administrace majetku? Dnes je to zdroj mnoha informací cenných pro historii různých oborů.

Text zcela určitě vznikl na základě zkušeností různých znalců. Např. údaje o léčivých bylinách pocházely od opata benediktinského kláštera Fontenelle (Saint-Wandrille) v Horní Normandii. Od něj byly také informace o zemědělství v době římské (už se používal trojpolní systém, na vysoké úrovni bylo vinohradnictví, ovocnářství, ale i chov dobytka, koní, ovcí, vepřů, včelařství a rybníkářství). Mimochodem, zelenina se pěstovala už ve starém Egyptě a ze starého Říma víme o pěstování mrkve, česneku, ředkve, mangoldu, zelí a dalších plodin.

Uvádí pravidla pro hospodaření na císařských statcích

Capitulare de villis vel curtis imperii uvádí především pravidla pro hospodaření na císařských statcích. Patří sem např. evidence příjmů a výdajů a vedení účtů. Předpisy pro hospodaření jsou poměrně podrobné, ale informace jsou rozptýleny v různých kapitolách, text přeskakuje od tématu k tématu, jak témata souvisela podle autorova názoru. Celá práce má 70 kapitol. Nejvíce prostoru je věnováno organizačním záležitostem – pravidla a předpisy k hospodaření s půdou a dobytkem, včetně varování správců a úředníků před korupcí.

Správcí se starali o rybníky, chov prasat, ovcí, dokonce i o ohrady pro kozy. K hospodářství patřily mlýny a stodoly, bylo určeno i jak

velká plocha má být ponechána pro les. Věnovala se pozornost jakosti i množství potravin, zvlášť velký zájem byl věnován vínu, přípravě a uložení.

Z Capitulare de villis vel curtis imperii získali historici mnoho informací např. i o vojenství (příprava na konflikt, služba, logistika, péče o koně). Hospodaření se týká předpisy o péči o zvířata na statku od kuřat po krávy. Ale největší pozornost byla věnována zvířatům důležitým při lovu nebo válce – psům a koním. Text uváděl i to, kteří řemeslníci a v jakém počtu mají ke statkům náležet, zvlášť důležití byli kováři a tkalci (jejich výrobky byly určeny i pro obchod). Za důležité byly považovány údaje o zdrojích železa.

Co nabízejí jednotlivé kapitoly spisu?

Údaje o rostlinách jsou v textu rozptýleny podle toho, k čemu rostliny sloužily. Nejvíce se rostlinám věnuje 70. kapitola, kde je popsáno **73 užitkových rostlin** včetně léčiv a 16 ovocných stromů. Ale už kapitola 22. se věnuje vinohradnictví, kapitola 34. výrobě sladu z ječmene, kapitola 43. pěstování rostlin k výrobě a barvení látek –

len, modré barvivo (boryt *Isatis*), purpur. V kapitole 44. jsou uvedeny obilniny bér a proso, ale také zelí, v kapitole 62. další textilní rostlina – konopí.

Text je ve středověké latině, proto se k interpretaci jmen rostlin využívá prací starých latinských autorů, např. Dioscorida (asi 40–90 n. l.) a Theophrasta (371 př. n. l. – asi 287 př. n. l.). Středověká latina se ovšem liší od klasické a často pro jméno existuje několik výkladů. Takový problém je s termínem *blidas*, u Theophrasta *bliton* nebo *blitum*, který bývá ztotožňován s druhem laskavce hrubozel *Amaranthus blitum*. To však není možné, protože laskavce jsou americké rostliny a přestože jsou dnes často kosmopolitními plevely, v Evropě 8.–9. století se nemohly vyskytovat. Jméno tedy nejspíše patří nějakému druhu řepy nebo rostliny používané jako špenát (např. merlík všedobr *Chenopodium bonus-henricus* syn. *Blitum bonus-henricus*).

V 70. kapitole textu najdeme jen několik rostlin **okrasných**, obvykle používaných k výzdobě kostelů nebo s předpokládanými magickými účinky: lilium – kosatec německý *Iris germanica* (heraldická lilie pravděpodobně odvozena od tvaru květu kosatce) nebo lilie bělostná *Lilium candidum* (symbol panny Marie), rosas – růže (symbol panny Marie), gladiolum – mečík (ochrana před sečným zraněním).

Mnohem více bylo pěstováno rostlin **léčivých** (některé se nepodařilo přesně určit), např. fenigrecum – pískavice řecké seno *Trigonella foenum-graecum*, costum – chrpovník lopuchový *Saussurea costus* nebo maří list balšámový *Tanacetum balsamita*, sclareiam – šalvěj muškátová *Salvia sclarea*, rutam – ruta vonná *Ruta graveolens*, abrotanum – pelyněk brotan *Artemisia abrotanum*, ros marinum – rozmarýn lékařský *Rosmarinus officinalis*, squillam – urgiea přímořská tzv. mořská cibule *Urginea maritima*, dragantea – rdesno hadí kořen *Bistorta major* (*Polygonum bistorta*) nebo pelyněk estragon *Artemisia dracunculus*, ameam – pakmín koptský *Ammi copticum* (*Trachyspermum ammi*) nebo koprník štetinolistý *Meum athamanticum*, lactucas – locika setá *Lactuca sativa* nebo locika jedovatá *Lactuca virosa*, git – černucha setá *Nigella sativa*, parduna – lopuch větší *Arctium lappa*, puledium – polej obecná *Pulegium vulgare* (máta polej *Mentha pulegium*), sisimbrium – máta vodní *Mentha aquatica*, mentam – máta klasnatá *Mentha spicata*, mentastrum – máta dlouholistá *Mentha longifolia*, Jovis barbam – netřesk střešní *Sempervivum tectorum*...

Sortiment **zeleniny** byl poměrně bohatý: cucumeres – okurka setá *Cucumis sativus*, pepones – meloun cukrový *Cucumis melo*, cucurbitas – lagenárie (kalabasa) *Lagenaria siceraria* (*Cucurbita lagenaria*), eruca alba – rožka setá (rukola) *Eruca sativa*, nasturtium – potočnice lékařská *Nasturtium officinale*, petresilium – petržel obecná *Petroselinum crispum*, apium – miřík celer *Apium graveolens*, intubas – čekanka obecná *Cichorium intybus*, betas – mangold *Beta vulgaris* ssp. *vulgaris* var. *cicla*, carvitas – mrkev obecná *Daucus carota*, pastenacas – pastinák setý *Pastinaca sativa*, adripias – lebeda zahradní *Atriplex hortensis*, blidas – viz výklad výše, ravacaulos – vodnice *Brassica rapa* ssp. *rapa* nebo kedluben *Brassica oleracea* var. *Gongylodes*...

Z **luštěnin** se pěstovaly: fasiolum – vřeska čínská (*Vigna unguiculata*) nebo dlouhatec obecný *Dolichos purpureus* (*D. lablab*), cicerum italicum – cizrna beraní (*Cicer arietinum*), fabas maiores – bob obecný *Vicia faba*, pisos Mauriscos – hrách setý *Pisum sativum*. Fazole (*Phaseolus*) pocházející z Ameriky samozřejmě v Evropě ještě nebyly.

Také **koření** se pěstovalo, ale tato skupina se někdy překrývá se skupinou léčivek: ciminum – šabrej kmínovitý tzv. římský kmín *Cuminum cyminum*, careium – kmín kořený *Carum carvi*,

anesum – bedrník anýz (anýz vonný) *Pimpinella anisum*, silum – hladýš *Laserpitium siler*, levisticum – koprníček bezobalný *Ligusticum mutellina* nebo libeček lékařský *Levisticum officinale*, anetum – kopr vonný *Anethum graveolens*, feniculum – fenykl obecný *Foeniculum vulgare*, sinape – hořčice bílá *Sinapis alba*, satureiam – saturejka zahradní *Satureja hortensis*, coriandrum – koriandr setý *Coriandrum sativum*, cerfolium – kerblík třebule *Anthriscus cerefolium*, lauros – vavřík vznešený *Laurus nobilis*.

Z **ovocných dřevin** jsou uváděny (v množném čísle): pomarios – jabloně *Malus domestica* nebo citrusy *Citrus*, malorum nomina – různé odrůdy jablek, prunarios – slivoň švestka *Prunus domestica*, sorbarios – jeřáb oskeruše *Sorbus domestica*, mespilarios – mišpule obecná *Mespilus germanica*, castanarios – kaštanovník jedlý *Castanea sativa*, persicarios – broskvoň obecná *Prunus persica*, cotonarios – kdouloň obecná *Cydonia oblonga*, avellanarios – líska obecná *Corylus avellana*, amadaliarios – mandloň obecná *Amygdalus communis* (*Prunus dulcis*), morarios – morušovník černý *Morus nigra*, ceresarios – třešeň obecná *Prunus avium* nebo višeň obecná *Prunus cerasus*, pinos – borovice pinie *Pinus pinea*, ficus – fíkovník smokvoň *Ficus carica*, nucarios – královský *Juglans regia*.

A ještě rostliny využívané při **výrobě textilu** – warentiam – mořena barvířská *Rubia tinctorum* (červené barvivo) a cardones – štetka soukenická *Dipsacus sativus* (plodenství se používalo při uhlazování sukna).

Vliv na šíření rostlin, vzdělanost i současnost

Královská nařízení v Capitulare de villis ovlivnilo i šíření různých plodin po Evropě, hlavně v zahradách klášterů, na královských a šlechtických sídlech. Samozřejmě takové fily, mandle, jedlé kaštiny nebo vavřík se pěstovaly jen v oblastech pro ně klimaticky vhodných. O pěstování užitečných rostlin se v kláštorech také učilo. Pro výuku sepsal opat kláštera Reichenau, Walafried Strabo, veršovaný text **Liber de cultura horticorum** (Kniha o pěstění zahrady), aby se lépe pamatoval.

Dnes můžeme někde potkat bylinkářské zahrádky inspirované Capitulare de villis: zahrádku Karla Velikého v CÁCHÁCH (Aachen), Karlovu zahradu ve Verdenu v Dolním Sasku, zahradu u Archeologického muzea Oerlinghausen, zahradu u zámku Kerambarh v Bretani, Karolinskou zahradu ve francouzském Melle, také v Ingelheimu a na zámku Gainfarn v Rakousku.

RNDr. Jana Möllerová, Praha ✨

Koncem minulého roku uplynulo 90 let od „ustavující schůze naší vrcholné vědecké zemědělské instituce – Československé Akademie Zemědělské“, která se konala dne 28. prosince 1924...

Od lednového čísla uveřejňujeme na pokračování seriál článků podrobněji mapující období, které vybudování akademie předcházelo.

Z cesty k vrcholné vědecké zemědělské instituci u nás III. část

Co všechno se z dlouhodobého pohledu ještě uskutečnilo, než mohlo dojít k tak významné události, jako bylo založení zemědělské akademie?

Zmínili jsme obnovení „Stolice polního hospodářství, prvního profesora „polního hospodářství“ Josefa, Ignáce Butscheka, kandidáta na tuto funkci Jana Mehlera, profesora všeobecného přírodopisu a technologie Karlovy univerzity MDr. Josefa Antonína Schönbauera, profesora „bylinoznalství a lučby“ Karlovy univerzity MDr. J. G. Mikana, profesora Antonína šlechtice Zürchauera, mecenáše pokroku hraběte Josefa Emanuela Malabaila Canala a další osobnosti.

Katedra polního hospodářství se stala součástí „Královského českého stavovského technického učiliště“

Dvorní studijní komise (hlavní školský úřad monarchie, zřízený již v roce 1759) rozhodla dekretem ze dne 18. října 1811, aby služné profesora hospodářství bylo zvýšeno na 1200 zl. a k tomu příspěvek 300 zl. na hospodářské pokusy. Poněvadž zvýšené náklady Vlastenecko-hospodářská společnost (VHS) sama nemohla hradit, byly vyzvány české stavy, aby se učitelské stolice ujaly ony. Zemský sněm výzvu přijal, zároveň se ale obrátil s žádostí na císaře „aby profesura hospodářství byla přenesena na technické učiliště, poněvadž se tu učí mnohým pro české hospodářské úředníky nepostrádatelným předmětům a mohl by tak vzniknouti úplný teoreticko-praktický ústav hospodářský, z něhož by mohli vycházeti četní hospodářskými vědomostmi vyzbrojení a při hospodářských úřadech dokonale upotřebitelní hospodáři“.

Popsaný akt byl úředně stvrzen dekretem studijní komise ze dne 17. prosince 1812 – ovšem s tím, že až do vypracování nového studijního plánu bude působit ve stejném rozsahu jako při univerzitě. Výuka ovšem probíhala až do roku 1844 v prostorách univerzitních, jelikož Technika neměla k dispozici prostornější posluchárny.

Uskutečněný přesun byl z hlediska výukového nepochybně přínosem. Stal se ovšem také, bohužel, jednou ze záminek k odkladu zřízení samostatného vysokoškolského učiliště hospodářského. A nadlouho! Podle profesora A. V. Velflíka (1856–1920), uznávajícího historika pražského vysokého technického učení, bylo teh-

dejší technické učiliště „profesurou hospodářství zvelebeno“. Toto lichotivé ocenění se týkalo následujících tří osobností.

Po Zürchauerovi se vedení Katedry na deset let (1817–1827) ujal **Emanuel, hrabě Michna, svobodný pán z Vacínova** (1772–1827). Do historie vysokoškolské výuky zemědělství se zapsal tím, že vedle dosavadních přednášek o polním hospodářství zavedl – na popud (a to je zajímavé!) tehdejšího ředitele „Techniky“, profesora Františka Josefa rytíře Gerstnera (1756–1832) – zvláštní výklady o tzv. správě hospodářské, což byly první samostatné přednášky toho druhu v Rakousku. „Uvážil-li se, že teprve šest let nato (1826) vydal v Německu Jan Jindřich z Thünenů první díl *Isolierter Staat*, kterým položeny byly vědecké základy soukromé ekonomiky zemědělské, a že tehdy na vrcholu doby Thaerovy postavena byla v Německu do popředí přírodovědecké stránka zemědělství, kdežto ekonomické otázky jen v encyklopedickém pojetí nauky byly Thaerem zahrnuty, svědčí toto pedagogické opatření Michnovy o zvláštním rozhledu, jsouc patrně i důsledkem styku jeho, který udržoval s výkonným zemědělstvím jako tajemník VHS a toho, že s láskou oddával se teoretickému studiu i praktickému pěstění polního hospodářství na svém statku Zahrádce u Tábora.“ (Brdlík V. a kol., *Zemědělský archiv*, VIII., 1917)

Na tomto hodnocení profesora Vladislava Brdlíka (1879–1964) nic nemění ani ta skutečnost, že vídeňským studijním direktorem bylo 15. prosince 1825 Michnovi zakázáno „přednášeti vlastní názory spravovédné a nařizeno vyučovati systém hospodářský dle předepsané knihy Trautmannovy bez přiměšování věci cizorodých“.

Po Michnovi téměř na čtyřicet let (1828–1867) Stolicí převzal pražský rodák **PhDr. et JUDr. Josef Tadeáš (Taddeus) Lumbe** (1801–1875), syn Josefa Daniela Lumbeho, profesora staroměstského gymnasia. Po studiích, v letech 1826–1836, byl vychovatelem v domě svobodného pána Jana Lexy z Aerenthalu (1807–1845). To byl nejen významný právník, viceprezident apelačního a kriminálního soudu v Praze, ale také nadšený pomolog, majitel velkých školek v Doksanech. Tato skutečnost výrazným způsobem upřesnila profesní orientaci mladého Lumbeho. Roku 1832 stal se členem VHS. Zpočátku velmi aktivně působil zejména v pomologickém spolku, dlouhodobě například řídil „vyučování“ v zahradě tohoto spolku, stal se významným činitelem při organizaci výstav, odborných setkání... Postupně se ale stal jedním z nejagilnějších členů celé VHS. Zastupoval ji na všech významných jednáních, zastupoval ji mimo jiné také ve „Spojeném, komitétu pro přírodnické výzkumy Čech“. Bez jeho aktivní účasti se rovněž neobešla ani žádná závažnější událost v oblasti středního a nižšího zemědělského školství...

Z doby jeho působení na Technice se dochovaly poměrně zajímavé zprávy o Stolicí zemědělství. Například Brdlíkův Archiv zemědělský VIII, z roku 1917, s. 255, mimo jiné uvádí, že polní hospodářství se přednáší podle učebnice Trautmannovy Lehrbuch der Landwirtschaft... Zoologie, botanika a zbožíznalství zoologické a botanické byly již v té době povinné předměty pro ty, kdož chtěli se věnovat zemědělství nebo lesnictví... Zemědělská nauka (Landwirtschaftslehre) měla tuto osnovu: úvod, geognostické, chemické a fyzikální poznatky o vzniku půdy, půdoznalství; dle vlastních přednášek Nauka o mechanickém a chemickém obdělávání půdy, pěstování rostlin, chov dobytka dle Burgrovy učebnice se zvláštním zřetelem na zemědělské poměry české.

Současně s těmito přednáškami, které jsou doplňovány sbírkami modelů a materiálem demonstračním, podnikají se exkurse do okolí Prahy a pokusy s obděláváním půdy, pokusy hnojařské a pokusy s pěstováním rostlin. Praktické demonstrace konají se z části i na soukromém majetku profesorově, z části na hospodářstvích v okolí Prahy. Výlohy za pokusy pěstování rostlin, orání na zkoušku a podobně platí ústav...

Za povšimnutí stojí i popis sbírek zemědělského kabinetu, který doplňuje výše uvedenou zprávu: „Obsahuje 600 modelů zeměděl-

ských náradí a strojů v 1/10, 1/6 a 1/4 skutečné velikosti ze dřeva, železa, mosaze apod. zhotovených, kromě toho 8 kusů originálních pluhů ve skutečné velikosti, jako příklady nejlepších forem pluhů, které se používají k pokusům na pole při demonstračních vyučovacích. Modely byly v době 30. let částečně koupeny, částečně v ústavě nebo od řemeslníků dle údajů a nákrešů profesorů zhotoveny. Největší část nejkrásněji provedených modelů pochází od Lohnera z Prahy, Abbé Hardera z Vídně, Jana Hőblinga z Vídně, Dr. Viléma Hamma z Lipska, ze zemědělské továrny modelů v Hohenheimu a z továrny strojů Alois Borosch v Praze...”

Posledním vedoucím Katedry – 1866 až 1897 – byl **Jan Baptista Lambl** (1826–1909), původem z Letin nedaleko Přeštice. Za něho byl roku 1869 rozdělen utrakvistický polytechnický ústav na ústav český a ústav německý (Lambl zůstal na Technice české.)

Jeho význam pro rozvoj zemědělství shrnuje profesor Lom takto: „V sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století vynikli v našich zemích dva zemědělské ekonomové, jejichž práci uznával i svět. Byli to Komers a Lambl.“

Mimořádnou roli sehrál J. B. Lambl i ve vývoji našeho zemědělského školství všech stupňů. Jako zemský poslanec předložil sněmu osnovu zemědělských škol, která se stala základem organizace zemědělských škol. Čtyři desítky let byl prakticky u všeho, co se v českých zemích v oblasti zemědělského školství událo.

Po třiceti letech profesor Lambl z c. k. České vysoké školy technické odchází (bylo to již její deváté pojmenování od vzniku) – zákon nedovoloval vykonávat tuto činnost lidem starším 70 let. Profesorský sbor podal návrh, aby uprázdněná Stolica nebyla obsazována, a aby dosavadní docent pěstování rostlin a agrochemie Julius Stoklasa byl jmenován mimořádným profesorem a ostatní části nauky hospodářské aby jím byly suplovány až do jejich obsazení definitivními silami. Vláda návrh akceptovala a slíbila roku 1901 otevřít první ročník zemědělského odboru. Leč slib splněn nebyl, složitá jednání pokračovala...

Až „nejvyšším rozhodnutím ze dne 26. října 1906 bylo konečně schváleno zřízení zemědělského odboru při c. k. České vysoké škole technické v Praze“.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová ✿

Redakční rada

Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ing. Ludmila **Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Petr **Hienl**, Místní akční skupina Mladá Vožice

PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha

Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno

Ing. Václav **Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR